

Angrip orsaker, inte symtom

Publicerad här den 17 mars 2017

ALLA KAN KONSTATERA att Jeppe skolkar. Men ingen frågar sig varför Jeppe skolkar. Politiker framhåller att sambandet mellan skolk och otillräckliga betyg är otvetydigt. Man kräver att socialen ska hämta tillbaka skolkare till skolan och att skolket förs in i betyget. Man vill också dra in studiemedlen för dem som skolkar.

Dessa åtgärder riktar sig mot symtom på att skolan har misslyckats, inte mot orsakerna. De hjälper inte de skolsvaga eleverna. Strängt uppfostrade elever, ofta med invandrarbakgrund, berättar att de knappt vågar gå hem av rädsla för att bli bestraffade när de har tvingats till kvarsittning, kört på betygsprov eller fått skolrapporter som ska visas upp för föräldrarna. När studiemedlen dras in för eleverna blir det ändå värre för dem, eftersom det drabbar familjernas ekonomi.

Politikerna tror att skolresultaten blir bättre om man får bort skolket. Men elever misslyckas inte i skolan för att de skolkar. De skolkar för att de misslyckas i skolan. Många elever kan inte följa med på lektionerna, eftersom de saknar det ordförråd som behövs. De sitter och längleds på lektionerna år efter år. De tvingas delta i täta kunskapsprov på sådant som de inte har hunnit att lära sig. Genom betygssorteringen får de tidigt klart för sig att de har små chanser att få en bra utbildning och bra jobb efter skolan. De klandras av både lärare och föräldrar för att de inte klarar sig bättre. Efter tillräckligt många motgångar kan de ge upp försöken att hänga med. En del stökar då till det under lektionerna. Andra flyr skolan och börjar skolka.

Alla elever vill lyckas i skolan. Det är bara undantagsvis, av okynne, som elever skolkar. Man kan inte förbättra elevernas skolresultat genom att hindra dem från att skolka. Man måste i stället angripa orsakerna till att eleverna misslyckas. Enligt de senaste resultaten från Pisa hade 18 000 av våra elever för dålig ordförståelse. Lika många elever fick för dåliga betyg för att få gå ett gymnasieprogram. Den bristande ordförståelsen hade följt med eleverna genom grundskolåren.

Det är framför allt elever med kortutbildade föräldrar eller med invandrarbakgrund det här gäller. Om dessa elever redan i förskolan hade fått kompensation för sina brister i språkutvecklingen, skulle de flesta av dem ha lyckats i skolan. Det skulle ha blivit mycket mindre skolk från skolan. Och mycket färre ungdomar som efter grundskolan hade lockats till kriminalitet och drogmissbruk.